

na skenované

TOS TRENCÍN, národný podnik Kubra-Trencín

INVENTÁR

k fondu Podnik na železný a kovový
priemysel, Bratia MAYER,
Banská Bystrica

rok 1945 - 1950

Bratislava

170

Kubra - Trencín 1966.

T O S T R E N Č Í N , národný podnik, KUBRA-TRENČÍN.

I N V E N T Á R

k fondu Podnik na železný a kovový priemysel, Bratislava
M A Y E R , Banská B y s t r i c a

rok 1943 - 1950

KUBRA-TRENČÍN 1966.

Ú v o d :

Podnik podľa lexikálnych dát pôvodne vznikol v roku 1921 a jeho majiteľom bol M ó r i c M a y e r , strojný technik v Banskej Bystrici. Závod viedol pod firmou Bratia MAYER, továreň na stroje a zlieváreň, so sídlom v Banskej Bystrici.

Od 1.januára 1942 z predošlej firmy bola utvorená verejná obchodná spoločnosť pod firmou: "Podnik na železný a kovový priemysel Vojtech L a c k o a spol. so spoločníkmi Vojtechom L a c k o m , zámočníckym majstrom a býv.majiteľom M ó r i c o m M a y e r o m , obaja bytom v Banskej Bystrici.

Sídlo spoločnosti bolo v Banskej Bystrici.

Predmetom podnikania bola autosprávkareň a strojárreň a specializovala sa výrobou strojov pre lesný priemysel, drevomanipuláciu, pre stavebný priemysel, polné lokomotívy a vozy, ďalej vyrábala vyvíjače acetylénového plynu, zariadením píl a modernizovaním píl, ako i generálnymi opravami aut.

Táto obchodná spoločnosť bola zapísaná v obchodnom registriku u Krajského súdu v Banskej Bystrici pod čís.B XV - 1552 a svoju činnosť prevádzala na základe živnostenských a koncesných oprávnení.

V mesiaci október 1942 zo spoločnosti vystúpil M ó r i c M a y e r a miesto neho za spoločníkov pristúpili J ú l i u s H o r á r i k st., obchodník bytom v Banskej Bystrici a J ú l i u s H o r á r i k ml., súkromný úradník bytom v Bratislave, Dusilová ul.čp.20. Koncom roku 1942 zo spoločnosti vystúpil J ú l i u s H o r á r i k st. a ostáva v podniku vo funkcii prokuristu.

Dňom 31.marca 1943 zo spoločnosti vystúpil Vojtech Lacko a do spoločnosti nastúpil Štefan M a j e r č í k , strojník v Banskej Bystrici, Horná čp.6. Jeho vstupom do spoločnosti dňom 1.apríla 1943 nastala tiež zmena názvu firmy na " Podnik na železný a kovový priemysel, Horárík a

Majerčík".

Závod pracoval v starých nevyhovujúcich objektoch so zastaralým strojným parkom a svojmu účelu nevyhovujúcemu. V jednoposchodovej budove sa nachádzala kováreň, stoláreňská dielňa, montážna hala, mechanické dielne, zlievareň, sklady a kancelárske miestnosti. Objekt bol spojený mostom s ďalšou prízemnou budovou v ktorej bola zvarovňa, miestnosti pre učňov a tovarišov, sklady a rodinný byt. Vo dvore boli sklady na rozličný materiál, dreváreň, úschovňa modelov a garáž. Továrenske objekty boli postavené na pozemkoch čís.parc.1709 a 1716 kat.územia Banská Bystrica o výmere 3222 m².

Za vojny a po nej závod síce finančne dobre prosperoval, prosperita táto ale mala svoj pôvod nie tak vo výrobe, ako skorej v úspešnej špekulácii bývalých majiteľov.

Po oslobodení výmerom Povereníctva SNR pre priemysel a obchod v Bratislave zo dňa 28. augusta 1945, číslo 502-2044/1 na podnik bola uvalená n á r o d n á správa. Za národného správcu bol menovaný Jozef L i p t á k z Banskej Bystrice, Kráľová ul. čp.15 a výmerom zo dňa 31. augusta 1945, čís.502-2044/2 ďalším národným správcom bol menovaný Viktor M a y e r z Banskej Bystrice.

Výmerom Povereníctva priemyslu a obchodu v Bratislave zo dňa 11. júla 1947, čís. III/1-1704/4-47 boli národní správcovia Jozef Lipták a Viktor Mayer odvolaní a národná správa bola z r u š e n á .

V priebehu tohoto obdobia zo spoločnosti vystúpili Štefan M a j e r č í k a Július H o r á r i k a do spoločnosti opätovne vstúpil býv. majiteľ Móric M a y e r , pričom však vzápätí došlo i k zániku verejnej obchodnej spoločnosti. Majiteľ firmu nechal preniesť na firmu kupca jednotlivca. Táto zmena bola prevedená vo firemnom registriku Krajského súdu v Banskej Bystrici pod čís. A IV. 1762. Znenie firmy nieslo názov "Podnik ma železný a ko-

vový priemysel, Bratia Mayer so sídlom v Banskej Bystrici " s nezmeneným výrobným programom.

Živnostenským listom vydaným Okresným národným výborom v Banskej Bystrici zo dňa 18. decembra 1947, číslo 31.423/47 Móricovi Mayerovi bolo povolené prevádzať i živnosť zlievárensku po továrensky, čís. živn. reg. 1019.

Výmerom Povereníctva priemyslu a obchodu v Bratislave zo dňa 26. februára 1948 pod čís. I/6-10155/1-48 na firmu bola opätovne uvalená národná správa a za národného správcu bol ustanovený Ing. Erich Pisko, technický úradník Stredoslovenských železiarní v Podbrezovej, ktorý v tom samom roku bol tejto funkcii zbavený a novým národným správcom bol menovaný Ing. Jaroslav Loebel, riaditeľ OMNIE n.p. v Bratislave.

V druhej etape znárodnenia vyhláškou ministra priemyslu čís. 1827 uverejnenou v Úradnímskom liste zo dňa 1. augusta 1948, čiastka 146 bola majetková podstata firmy Podnik na železný a kovový priemysel, Bratia Mayer so sídlom v Banskej Bystrici v člene n. d. dňom 1. januára 1948 do OMNIA, strojárne a automechanika, národný podnik v Bratislave a tým aj fond pod starým názvom úplne zanikol. Včlenením majetkovej podstaty do OMNIE národná správa bola zrušená a Ing. Jaroslav Loebel z funkcie nár. správcu odvolaný.

Vyhláškou MP v Prahe čís. 2045, čiastka 148 Úř. l. zo dňa 4. 8. 1947 nastala vo firemnom označení na "OMNIA, národný podnik" s vypustením doložky textu "strojárne a automechanika".

Osadenstvo závodu v roku 1948 pozostávalo zo

zaučených robotníkov	49
pomocných robotníkov	11 z toho 2 ženy
učňov	53
technických úradníkov.....	10
administratívnych úradníkov...	<u>4 z toho 1 žena</u>
Spolu..	127 z toho 3 ženy.

Celková majetková podstata podniku bola v súvahe k 31.12.1947 vyčíslená na 7 929 171 Kčs 75 hal. Závod pracoval s obchodnými priekupcami, ktorých prostredníctvom prijímal objednávky a okrem toho mal aj svoje obchodné zastúpenie s Lannex,imp.a export,Bratislava a Horn-píly Praha XII.,Anglická 25.

V podniku bola založená Závodná rada s predsedom Jozefom Zemanom a Odborová organizácia s predsedom F.Gašparom.

Podnikové riaditeľstvo Omnia dňom 1.10.1949 pričlenilo majetkovú podstatu závodu k závodu Slovenská strojárň a zlieváreň vo Vyhniach. Oba tieto závody tvorili jeden hospodársky celok, čiže skupinu výroby stavebných a drevoobrábacích strojov.

V priebehu rokov 1949 a 1950 došlo k celkovej reorganizácii národného podniku Omnia v Bratislave. Vyhláškou ministra priemyslu čís.2645 zo dňa 17.12.1949 o zriadení Auto-renovy, do tohoto národného podniku bola z a č l e n e n á výrobná náhradných dielov v Banskej Bystrici /predtým Br. Mayer/ s nehnuteľnosťami. Ďalšou vyhláškou ministra priemyslu čís.59743/50-V-IV-1 zo dňa 17.mája 1950 prevedená bola majetková podstata býv.firmy Mayer v Banskej Bystrici dňom 1.I.1950 do pôsobnosti ministra zemeľdelstva,t.j. na Štátne lesy a statky - mechanizačný závod v Banskej Bystrici.

Vo zmysle vyhlášky ministra priemyslu zo dňa 25.7.1949 čís.1643,uvarejnenej v Úř.liste II.diel č.187 zo dňa 12.8.1949 došlo aj k preloženiu sídla Podnikového riaditeľstva Omnia n.p.v Bratislave do národného podniku OMNIA Kubra-Trenčín, následkom toho v roku 1950 bol prestahovaný i spisový materiál býv.fondu Br.Mayer v Banskej Bystrici do podnikovej správy podniku Omnia,národný podnik,Kubra-Trenčín.

Z archívneho materiálu sa zachovalo len t o r z o .Spisový materiál sa nachádzal v neusporiadanom stave na kopách ako rozsyp. Zväčša bol usporiadaný v roku 1959, avšak celko-

ve bol usporiadaný v mesiaci jún 1963.

Aktový materiál je písaný slovenskou rečou.

O robotníckom hnutí a boji členov KSS v podniku bývalej firmy Br.Mayer v pozostalom spisovom materiáli nezachovali sa žiadne záznamy.

Škartácia fondu bola naposledy prevedená dňa 20.9. 1962 pod čís.Ar 104/1/62.

Spisový materiál obsahuje účtový materiál z ktorého sa dá sledovať hospodársky a finančný stav podniku, z firmných výpisov sa dajú zistiť dôležité právnicke skutočnosti, týkajúcich sa zapísaných obchodníkov spoločnosti a z prospektov výrobu všetkých druhov strojov pre spracovanie dreva, rozličných strojov pre stavebný priemysel, ako aj drevo- a lesomanipulačné stroje a napokon vyklapacie vozy, úzkokolajné vozíky, točnice a parné lokomotívy. Zo situačného plánu dá sa ustáliť tehďajšie rozmiestnenie výrobných objektov.

Písomnosti, ktoré vznikli po roku 1948 týkajú sa fondu Br.Mayer a sú preto pojaté do inventáru.

Regesty boli vyhotovené na podklade aktového materiálu a týkajú sa tohoto fondu.

Archívny materiál usporiadal a inventár k nemu vyhotovil Arnošt Š k u l t é t y , podnikový archivár, TOS Trenčín, národný podnik, Kubra-Trenčín v roku 1966.

Vysvetlenie značiek:

- Fa = firma
n.p. = národný podnik
nár.spr. = národná správa
ONV = Okresný národný výbor
MP = Ministerstvo priemyslu
PPO = Povereníctvo priemyslu a obchodu
Úř.l. = Úřední list
MAYER = Podnik na železný a kovový priemysel
Bratia Mayer, Banská Bystrica

Schéma fondu:

Vedenie a správa podniku
Účtovníctvo a výkazníctvo
Obchodné oddelenie
Technická dokumentácia

Štátny archív v Bratislave

V l a s t n ý i n v e n t á r :

Vedenie a správa podniku

číslo inv. jedn.	Označenie materiálu	rok vzniku	číslo krabice
1	Živnostenský list na živnosť zlievárenskú po tov./:ONV č.31423/47:/	1947	1
2	Vnútro podnikové organizačné členenie útvarov	1948	1
3	Výtahy z obchodného registra	1949	1
4	Vyhláška MF o prevode majetkovej podstaty do pôsobnosti ministerstva zemeľdelstva	1950	1

Účtovníctvo a výkazníctvo

5	Účtovná uzávierka k 31.12.1947	1947	1
6	Zahajovacia bilancia k 1.I.1948 so sprievodnou správou	1948	1
7	Výsledovka za obdobie od 1.I.do 31.12.1948	1948	1
8	Východisková súvaha k 1.I.1950 pre Štátne lesy	1950	1
9	Ocenenie majetkovej podstaty	1948-1950	2
10	I n v e n t ú r a	1949-1950	2
11	Analytická evidencia dlžníkov a veriteľov /písm.A-Z/	1948	3-5
12	Korešpondencia v daňových a poplatkových veciach s daňovou knížkou Horárik a Majerčík	1943-1950	6

Obchodné oddelenie

13	Prospekty vyrábaných strojov s predajnými a dodacími podmienkami	1948	6
----	--	------	---

Technická dokumentácia

14	Situačný plán továrne	1948	6
15	Výrobný a investičný plán pre 5RP 1949-1953	1947-1948	6

M e n n ý   r e g i s t e r :

Bačkor Zdenek, finančný referent	inv.č.	2
Ing.Furdík E., konštruktér firmy	"	2
Gašpar F.predseda Odb.org.	"	2
Holeš František, pomocný účtovník	"	2
Horárik Július ml. spoločník firmy	"	3
Horárik Július st. spoločník firmy, prokurista	"	3
Ing.Kunz O., priekupca firmy	"	2
Lacko Vojtech, spoločník firmy.	"	3
Lipták Jozef, národný správca podniku	"	3
Ing.Loebel Jaroslav, národný správca podniku .	"	3
Mayer Móric, majiteľ firmy	"	3,2
Mayer Viktor, národný správca podniku.	"	2,3
Majerčík Štefan, spoločník firmy	"	3
Messerschmiedt H., mzdový účtovník.	"	2
Ing.Pisko Erich, národný správca	"	3
Soušek H., účtovník firmy	"	2
Ing.Verný, priekupca	"	2
Žмена Zeman Jozef, predseda ZR.	"	2

V e c n ý   r e g i s t e r :

Analytická evidencia.	inv.č.	11
Inventúra	" "	10
Korešpondencia.	" "	12
Ocenenie majetkovej podstaty.	" "	9
Prospekty výrobkov.	" "	13
Situačný plán továrenských objektov	" "	14
Vnutropodnikové organizačné schéma	" "	2
Východisková súvaha	" "	8
Výsledovka	" "	7
Vyhláška MP o prevode majetk.podstaty MZ.	" "	4
Výrobný a investičný plán 5RP	" "	15
Výtahy z firemného registra	" "	3
Účtovná uzávierka	" "	5
Zahajovacia bilancia.	" "	6
Živnostenský list na živnosť zlievárenskú	" "	1

O b s a h :

Úvod	strana 2-6
Vysvetlenie značiek.	-"- 7
Schéma fondu	-"- 8
Vlastný inventár	-"- 9
Vedenie a správa podniku	-"- 9
Účtovníctvo a výkazníctvo.	-"- 9
Obchodné oddelenie	-"- 9
Technická dokumentácia	-"- 9
Menný register	-"- 10
Vecný register	-"- 11

Státny archív v Bratislave

Štátny archív v Bratislave